

E. du Perron Genootschap

EdPG-secr. C. van Schendel, Keizersgracht 802-III, 1017 ED Amsterdam
Telefoon: 020 622 43 22 Email: info@edpg.nl Website: www.edpg.nl

Nieuwsbrief 15 maart 2006 – Jaargang 13, nummer 1

Voorjaarsbijeenkomst

Op **zaterdag 13 mei** is onze voorjaarsbijeenkomst in de Rode Zaal van het Letterkundig Museum, Prins Willem-Alexanderhof 5, Den Haag (vlakbij het Centraal Station).

Aanvang (vervroegd!): **13.00 uur**.

Eerst vindt de (korte) *Jaarvergadering* plaats (zie agenda hieronder).

Vervolgens staan twee voordrachten op het programma:

- *Wim Hazeu*, van wiens hand in 2005 de biografie van Vestdijk verscheen en eerder o.a. de biografie van Slauerhoff, spreekt over 'Vestdijk en zijn mentor Du Perron'
- *Kees Snoek* spreekt over 'Malraux en Du Perron tussen Europa en Azië'.

Zoals gebruikelijk schenkt EDPG-sommelier Manu van der Aa daarna een mooi glas wijn.

Agenda algemene ledenvergadering

1. Opening / Mededelingen / Ingekomen stukken
2. Jaarverslag 2005 van de voorzitter en lijnen naar de toekomst
3. Financieel jaarverslag 2005 en Begroting 2006 (hierbij)
4. Bestuurssamenstelling
5. Wat verder ter tafel komt / Rondvraag / Sluiting

Mededelingen

- Hierbij treft u de *contributiebrief 2006* aan. NB. Vanwege stijgende kosten is het bedrag verhoogd van €23,- tot €25,-.

- *Cahier 23* zal naar het zich laat aanzien op 13 mei verschijnen.

- *E-mail*: Steeds meer leden hebben e-mail, zodat de Nieuwsbrief per e-mail toegezonden zou kunnen worden aan deze leden. Stelt u dat op prijs, geef dit dan door naar info@edpg.nl. Leden zonder e-mail hoeven overigens niet te vrezen dat de papieren Nieuwsbrief verdwijnt: zij blijven die ontvangen in een echte envelop met postzegel!

- *De Parelduiker* was zo vriendelijk in het oktobernummer 2005 op p. 45 een bericht op te nemen over het E. du Perron opdrachtenboek *Het leven is wellicht een farce*, dat daardoor onder de aandacht van een groter publiek is gekomen.

- In deze Nieuwsbrief treft u opnieuw illustraties aan die Sylvia Willink-Quiël ons welwillend ter beschikking heeft gesteld.

Verslag Najaarsbijeenkomst 5 november 2005

Op de najaarsbijeenkomst van zaterdagmiddag 5 november 2005 in de Rode Zaal van het Letterkundig Museum kwamen twee verschillende aspecten van E. du Perron aan bod: zijn relatie tot de Russische literatuur en zijn literaire criteria.

Cees Willemsen, historicus uit Nijmegen en specialist in de receptiegeschiedenis van Russische literatuur in Nederland, had zich op ons verzoek verdiept in 'Du Perron en de Russen'. Uit zijn onderzoek bleek dat de Russische literatuur vrij weinig invloed heeft gehad op het werk van Du Perron. Deze kwam in pas 1921 in Europa aan en begreep niet waarom men hier na de gebeurtenissen van de Eerste Wereldoorlog zo gefascineerd was geraakt door Dostojevski. Waar Dirk Coster gegrepen werd door de troost en verzoening die Dostojevski's werk bood, zag Du Perron vooral 'ethisch gezever' en 'weinig diepgang' in Coster. Vanaf 1929 raakte hij korte tijd geboeid door revolutionairen uit de Sovjet-Unie als 'ontmaskeraars van leugens', net als Ter Braak die echter al snel de Sovjet-propaganda doorzag. Later leerde Du Perron in Parijs naast enkele Sovjet-schrijvers ook

andere Russen kennen en raakte hij geïnteresseerd in Russische literatuur van kwaliteit, die hij vooral in Franse vertalingen las. Opmerkelijk is dat hij daarna in Indië Soewarni adviseerde Dostojevski, Poesjkin en Tsjechov te lezen in plaats van tweederangs auteurs als Gorki en Ehrenburg. Hij kende de Russische literatuur inmiddels goed, maar was er zelf niet door beïnvloed.

Geboeid luisterden de achttien aanwezigen naar deze voordracht, waarna Radboud van Steenhardt Carré sprak over 'Uren met Dirk Coster en de Prisma discussie, en de relatie met het beginselprogramma van Forum'. Zijn centrale vraag was: welke literatuur stonden Ter Braak en Du Perron voor en waren dat ook de uitgangspunten van Forum? Uit levendige citaten uit brieven kwam naar voren dat Ter Braak en Du Perron al vroeg 'vent' tegenover 'vorm' stelden en oorspronkelijkheid tegenover epigonisme. Dit culmineerde in Du Perrons harde polemieek met Dirk Coster, die overigens slecht ontvangen werd en later zelfs door Du Perron is teruggetrokken. Ook in de Prisma-discussie lag de nadruk op de creatieve persoonlijkheid en de echtheid van de kunstenaar als criterium. In het beginselprogramma van Forum vindt men dit terug: het bevat een pleidooi tegen de 'vergoding van de vorm' en de levensbeschouwelijke zelfingenomenheid van auteurs en vóór de creatieve, echte schrijver, die de polemieek niet schuwt.

Kees Snoek bedankte beide auteurs voor hun interessante voordracht en overhandigde hen elk een flesje wijn. Vervolgens sprak hij waarderende woorden tot Wim Hartman, die vanaf de oprichting in 1994 penningmeester is geweest, maar deze functie per 2006 aan Ad Rigters overdraagt. Als bestuurslid zal Wim overigens bij het EDPG betrokken blijven. Sommelier Manu van der Aa had intussen de flessen ontkurkt en schonk mooie Australische wijnen. De tijd om hiervan in alle rust te genieten was helaas beperkt, omdat het gebouw op slot ging.

CvS

Verslag H.-F. Jaspers van Malraux/Du Perron colloquium

Op 15 november 2005 vond in Parijs een mini-colloquium over Malraux en Du Perron plaats: Tentation de l'Occident, tentation de l'Orient: Malraux et Du Perron, deux amis, deux auteurs dans l'entre-deux-guerres. Henri-Floris Jaspers gaf toestemming zijn verslag in het internettijdschrift Mededelingen van het Centrum voor Documentatie en Reëvaluatie nr. 59, p. 18-19 in onze Nieuwsbrief over te nemen.

Het Département d'Études néerlandaises de l'Université de Paris IV en het Institut néerlandais, in samenwerking met Les Amitiés Internationales André Malraux en de Frans-Indonesische vereniging Pasar Malam, organiseerden op 15 november een colloquium over André Malraux en Eddy du Perron. Eminente kenners van het oeuvre van beide vrienden wezen op de parallellen en al dan niet contrapuntische raaklijnen tussen beider leven en werk: prof. dr. Kees Snoek, genoegzaam bekend bij de lezers van deze *Mededelingen*; prof. dr. Henri Godard, editeur van de geschriften over kunst van Malraux bij de Pléiade (in dezelfde prestigieuze reeks editeerde hij de *Œuvres romanesques complètes* van Raymond Queneau en van de brieven van Céline); Philippe Noble, vertaler van *Het land van herkomst* (en van werk van o.m. Hugo Claus, Cees Nooteboom, Harry Mulisch en Pieter Frans Thomése). Als voorbeeldige moderator fungeerde François Raillon (directeur de recherche bij het CNRS; verantwoordelijk voor de groupe d'études insulindiennes bij de École Hautes Études en Sciences Sociales).

Het colloquium werd voorafgegaan door een lezing van Derek Allan (Australian National University) over 'André Malraux, l'Art et le Temps'.

Onder de zowat tachtig aanwezigen (waarvan een dertigtal studenten Nederlands): Luc Bergmans (Sorbonne), Adriaan van Dis, Henri-Floris Jaspers, Thierry Neuhuys (Fondation Ça ira!), Theo Puttemans (Sorbonne), prof. em. Paul Voorhoeve (oud-voorzitter E. du Perron Genootschap), Rudi Wester (Institut Néerlandais).

Organisatoren Pierre Coureux, Dorien Kouijzer, Johanna Lederer en Kees Snoek kunnen alvast met tevredenheid terugblikken op dit colloquium.

De papers zullen t.z.t. gepubliceerd worden in *Présence d'André Malraux*, het tijdschrift van de 'Amitiés Internationales André Malraux' (<http://www.andremalraux.com>).

Henri-Floris Jaspers

Publicaties

- Ewoud Kieft, *Het plagiaat: de polemieek tussen Menno ter Braak en Anton van Duinkerken*. Uitgeverij Vantilt. ISBN 90 75679 96 1. Zou in mei 2006 verschijnen maar is uitgesteld.
- Arjan Peters, *Nader tot Eddy: zijn boekopdrachten in autopsie*. In: De Volkskrant 24 juni 2005. (Over *Het leven is wellicht een farce*)
- Kees Snoek, 'Van karbouwen en paradijsvogels: E. du Perron en Indië'. In: *Indische Letteren*, jrg. 20, nr. 4, december 2005, p. 210-221.

Oproep

Ons lid Jos Peeters zoekt bibliotheek EDPG-uitgaven die uitverkocht zijn. Het gaat om:

- Polemieck in poëzie / G. Kettman jr & E. du Perron [i.s.m. Avalon Pers] (1994)
- water closet regained / A.V. Thelen (1998)
- 't Leven is mooi (mei 1999)

Kan iemand hem helpen? Jospeeters1968@hotmail.com.

Du Perron-biografie in de media (vervolg)

Besprekingen

Gerrit Jan Zwier, De grote regelneef van de Nederlandse literatuur. In: *Leeuwarder Courant* 1 april 2005,

Mischa de Vreede, 'Alles over Edgar du Perron'. In: *Roodkoper* jrg. 10 (2005) nr. 1 (mei), p. 37-40

Frank Okker, 'Kees Snoek, E. du Perron; het leven van een smalle mens'. In: *Bijdragen tot de taal-, land- en volkenkunde* (KITLV) dl. 16(2005) nr. 4, p. 546-549.

Hans Anten, 'Kees Snoek, E. du Perron; het leven van een smalle mens'. In: *Nederlandse letterkunde* jrg. 10(2005) nr. 2, p. 157.

Edwin Fagel, 'Het leven van een smalle mens (1)'. In: *de Recensent* (internettijdschrift), 29-8-2005 (wordt volgens de aankondiging nog door drie delen gevolgd).

Philippe Noble, 'Breed monument voor een smalle mens. De Du Perron-biografie van Kees Snoek'. In: *Ons Erfdeel*, jrg. 48, nr. 4, september 2005, p. 609-611.

Carl Versteeg, 'Van flierefluiter tot intellectueel'. In: *Ravage* (internettijdschrift), nr. 12, 23-9-2005.

Philippe Noble, 'Revendiquer l'« étroitesse » : Eddy du Perron'. In: *Septentrion*, jrg. XXXIV, nr. 4, 2005, p. 77-79.

Hendrik-Jan de Wit, 'Du Perrons definitieve leven'. In: *LitNet* (internettijdschrift), 3-10-2005.

Albert A. Trouwborst, 'E. du Perron, een Indisch schrijver?'. In: *Archipel*, herfst 2005, p. 38-39.

Dick Boukema, [bespreking van *E. du Perron. Het leven van een smalle mens*]. In: *Neerlandica extra muros*, jrg. 44, nr. 1, februari 2006, p. 67-69.

Rond de biografie:

'De keuze van... Cees Fasseur'. In: *Elsevier*, December 2005, p. 78.

Varia

- Op 11 januari jl. is de *Stichting Menno ter Braak* opgericht met als doel 'de verbreiding van het werk van de schrijver Menno ter Braak (1902-1940), in het bijzonder door het digitaal (doen) publiceren van zowel zijn eerder uitgegeven werk en zijn niet gepubliceerde werk als zijn correspondentie (de brieven van Ter Braak aan derden en de door derden aan hem geschreven brieven)'. Het streven is dit alles op een website te zetten die aansluit bij de Digitale Bibliografie voor Nederlandse Letteren (DBNL). Inlichtingen bij de secretaris van de Stichting Menno ter Braak: Corinna van Schendel, Keizersgracht 802' ' ' , 1017 ED Amsterdam, c.van.schendel@freeler.nl.

- Op 25 januari jl. ontving de schrijver Nicolaas Matsier de *E. du Perronprijs* voor zijn estafetteroman 'Het achtenveertigste uur' (De Bezige Bij, 2005) over ambtenaren en asielzoekersprocedures. De prijs (€ 2500) is ingesteld door de gemeente en universiteit van Tilburg voor een persoon die bijdraagt aan een goede verstandhouding tussen verschillende groepen in Nederland.

W.C. Kloot van Neukema [ps. van *E. du Perron*], 'Agath' (1925): opdracht aan *Carel Willink* (collectie S. Willink-Quiël)

Carel Willink, frontispice van Alle de rozen (1927)
(collectie S. Willink-Quiël)